

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2012/22 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/79

Karar Günü:2.5.2013

R.G. Tarih-Sayı:29.06.2013-28692

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Alternatif ve Değişim Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL ve Zühtü ARSLAN'ın katılımıyla 3.1.2013 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

'Alternatif ve Değişim Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda; hiçbir il ve ilçede teşkilatlanmadığı için sadece genel merkezi bulunan Partinin, kesin hesabını sunduğu yazısında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığını belirttiği ve yazı ekinde gelir ve giderinin bulunmadığına ilişkin merkez karar ve yönetim kurulu kararı ile genel merkez kesin hesabını gönderdiği tespit edilmiştir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun; 8. maddesinde, siyasi partilerin Ankara'da genel merkezinin bulunacağı; 60. maddesinde, siyasi partilerin tutmak zorunda oldukları defterler sayılarak, bu defterlerin teşkilatın bağlı bulunduğu seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenip tasdik edileceği; 61. maddesinde, siyasi partilerin elde edebilecekleri gelirler sıralanarak, siyasi partilerin gelirlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı; 69. maddesinde, bir siyasi partinin bütün gelirlerinin, o siyasi partinin tüzelkişiliği adına elde edileceği; 70. maddesinde de siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı ve bir siyasi partinin bütün giderlerinin, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Siyasi partilerin faaliyetlerini yürütecekleri bir genel merkezinin bulunması zorunludur. Genel merkez olarak kullanılacak yerler partilerin kendilerine ait olabileceği gibi kiralık olarak da kullanılabilir. Şayet, parti yetkililerine ait veya bunların kendilerinin kullandıkları yerler genel merkez olarak gösterilir ise bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek isabet eden tutarın partiye bağış geliri ve karşılığının da kira gideri olarak kaydedilmesi gerekir. Böylece, söz konusu bedellerin parti tüzelkişiliği adına hesaplara dahil edilmesi sağlanmış olacaktır.

Diğer taraftan, kurulmuş olan partilerin hayatın olağan akışı gereği kira, su, elektrik, telefon, kırtasiye, tutulacak defterlerin satın alınması vb. bir takım genel yönetim giderlerini yapacağı açıktır.

2820 sayılı Kanun'un, bir siyasi partinin bütün gelirlerinin ve giderlerinin o siyasi parti tüzel kişiliği adına yapılacağı yönündeki hükmüne göre, parti yetkililerinin genel yönetim giderlerini kendi imkânlarıyla karşılamaları mümkün değildir. Parti yetkililerinin bu şekilde yapmış oldukları gider bedellerinin partiye bağış geliri olarak, karşılığının da genel yönetim gideri olarak kaydedilerek parti tüzelkişiliği adına hesaplara dahil edilmesi gerekir.

Sonuç olarak;

Alternatif ve Değişim Partisine, 2011 yılı kesin hesabını yapılan bu açıklamalara uygun olarak sunmaması nedenlerini açıklaması ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak düzenlenecek kesin hesap cetvelleri ile merkez karar ve yönetim kurulu kararını Anayasa Mahkemesine sunması için bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

Bu süre içerisinde söz konusu belgelerin gönderilmemesi durumunda; hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ve hesabın dışında gelir ve gider yapılması, inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olarak değerlendirilerek, 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacağına Partiye bildirilmesine,'

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

Parti yetkilileri, bu kararla ilgili açıklamalarını 25.2.2013 günlü, 2013/5 sayılı yazıyla bildirmişler ve yazı ekinde Parti Genel Merkezi olarak kullanılan yere ait kira sözleşmesini sunmuşlardır. Bu belgelerin incelenmesinde, Partinin genel merkez olarak kullandığı yeri 2010-2016 yıllarını kapsamak üzere altı yıllığına kiraladığı, kira bedellerinin üç yılda bir ödeneceği ve ilk ödemenin 2013 yılının 8., 9. veya 10. ayında yapılacağı, ayrıca kiralanan yere ait elektrik, su ve aidat giderlerinin mal sahibine ait olduğu anlaşılmıştır.

Parti Genel Merkez olarak kiraladığı yerin 2011 yılı kira bedelleri ile genel giderlerini 2013 yılında ödeyecek ve bu giderleri ödemenin yapıldığı o yılın kesin hesabında gösterecektir. Ayrıca, yapacağı bu ödemeleri karşılamak için sağlayacağı gelirleri de o yıl içinde tahsil edip kesin hesaplara dahil edebilecektir.

Bu haliyle, Partinin 2011 yılı kesin hesabının 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesine uygun olarak Anayasa Mahkemesi Başkanlığına verildiği sonucuna varılmıştır.

Alternatif ve Değişim Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda, dosyadaki eksikliklerin giderildiği anlaşıldığından işin esasının incelenmesine **OYBİRLİĞİYLE** karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Alternatif ve Değişim Partisinin, 2011 yılı kesin hesabı ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesine verdiği belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Selim ERDEM tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Partinin genel merkez olarak kullandığı yeri 2010-2016 yılları arasında aylığı 100 TL olmak üzere altı yıllığına kiraladığı, kira bedellerinin üç yılda bir ödeneceği ve ilk ödemenin 2013 yılının 8., 9. veya 10. ayında yapılacağı, kiralanan yere ait elektrik, su ve aidat giderlerinin mal sahibine ait olduğu ve kiralanan yerle birlikte bir masa, dört sandalye ve bir koltuğunda Partinin kullanımına bırakıldığı, ayrıca Partinin 2011 yılında taşınmaz ve değeri yüz lirayı aşan taşınır mal edinmediği anlaşılmaktadır.

Partinin 2011 yılı kesin hesabının bu haliyle, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun 17.10.2012 günlü, 8 sayılı kararı ile kabul edilerek onaylandığı görülmüştür.

Bu itibarla, Partinin 2011 yılı kesin hesabının 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Alternatif ve Değişim Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda,

Partinin 2011 yılında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığı ve bu durumun Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca karara bağlandığı anlaşıldığından, Partinin 2011 yılı kesin hesabının eldeki bilgi ve belgelere göre 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna, 2.5.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU
Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN
Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	Zühtü ARSLAN	M. Emin KUZ